

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

9 juni 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING, WETENSCHAP EN INNOVATIE

Vraag om uitleg van mevrouw Marie-Rose Morel tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de kloof tussen vraag naar en aanbod van Duits taalonderwijs

Vraag om uitleg van mevrouw An Michiels tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de eenmalige financiële injectie voor de hogescholen

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de wervingsreserve voor de inspectie basisonderwijs

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over grote scholengemeenschappen in het basisonderwijs

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het vrijgesteld inkomen voor doctoraatsbeurzen aan de hogescholen in het kader van de academisering van de twee-cycli-opleiding zoals bepaald in het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs en houdende dringende hoger-onderwijsmaatregelen

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over leerlingen met autismespectrumstoornissen en GON-ondersteuning

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de programmatie in het voltijds secundair onderwijs voor het schooljaar 2005-2006

Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie

Donderdag 9 juni 2005

Waarnemend voorzitter: de heer Ludo Sannen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.25 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Marie-Rose Morel tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de kloof tussen vraag naar en aanbod van Duits taalonderwijs

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Morel tot de heer Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de kloof tussen vraag naar en aanbod van Duits taalonderwijs.

Mevrouw Morel heeft het woord.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het onderwijs heeft als taak de leerlingen kennis en vaardigheden mee te geven die ze nodig hebben om succesvol te zijn in de maatschappij.

Op de internationale markt zijn Vlaamse werknemers gegeerd en worden ze gewaardeerd omwille van hun meertaligheid. Deze meertaligheid hangt trouwens samen met de economische prestatie van een regio, zo blijkt uit het VEV-symposium van 2001.

Een van de fundamentele talen in de Vlaamse exporteconomie is het Duits. Op 9 mei verklaarde de ambassadeur van Duitsland, de heer Jessen, dat Duitsland nog steeds het grootste exportland is, voor Frankrijk. De kennis van het Duits is dan ook van doorslaggevend belang op de

arbeidsmarkt. In het verenigd Europa is Duits op dit ogenblik de meest gesproken taal. Aangezien Duitsland de voornaamste handelspartner is van Vlaanderen, kan het belang hiervan moeilijk worden overschat. We kunnen dan ook niet genoeg investeren om leerlingen en studenten de Duitse taal machtig te maken.

Het Vlaams talenonderwijs scoort internationaal niet slecht, maar het betreft voornamelijk het Frans en het Engels. Op het vlak van het Duits hinkt Vlaanderen achterop en moet het andere buurlanden en handelspartners van Duitsland zoals Nederland en Denemarken laten voorgaan.

De basis voor de kennis van het Duits ligt in het onderwijs. Er moet dan ook meer aandacht worden besteed aan het Duits. Het is niet altijd de populairste taal – het is geen makkelijke taal – maar ze kan de studenten op termijn heel wat opleveren.

In de Barcelona-akkoorden van 2002 is expliciet gevraagd naar een uitbouw van het onderwijs van vreemde talen. In België heeft dat tot nu toe alleen geleid tot een verdere monopolisering van het Frans binnen het basisonderwijs. In het Vlaams basisonderwijs wordt het Frans al maximaal onderwezen. Er is in het basisonderwijs dan ook geen nood aan nog meer Frans. Vlaanderen kan economisch nog groeien door de achterstand van de Duitse talenkennis in het secundair onderwijs weg te werken. Daarmee is echter geen rekening gehouden bij de hervorming van het decreet basisonderwijs van april 2004.

Ik heb een resolutie uit 2004 gevonden waarin staat dat het belang van het leervak Duits in het onderwijs zeker niet mag worden gemarginali-

Morel

seerd. Die resolutie werd goedgekeurd, maar wat is er concreet mee gebeurd?

Mijnheer de minister, in Antwerpen investeert BASF zelf in cursussen Duits omdat dat bedrijf vindt dat het slecht is gesteld met de talenkennis van de ingenieurs en informatici. Voor de grote Duitse bedrijven in de Antwerpse haven is de kennis van het Duits van groot belang.

Mijnheer de minister, erkent u het belang van de Duitse talenkennis voor onze economie? Moet bijscholing niet in eerste instantie vanuit het onderwijs worden georganiseerd? Vindt u ook dat er een discrepantie bestaat tussen de nood aan kennis van het Duits en het huidige aanbod van het onderwijs en de parallelle circuits? Hoe kan dit probleem worden opgelost?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de verantwoordelijken van het vrij onderwijs voerden in 2002 op vrijwillige basis in de derde graad ASO de zogenaamde seminaries in omdat ze van mening waren dat de druk van de vakken op de lessentabel te sterk werd. In de seminaries worden gedurende maximaal 2 uren vakken gecombineerd, projecten opgezet of themata aangesneden over vakoverschrijdende eindtermen. Het VVKSO stelde daarom een model van lessentabellen voor waarin voor een aantal vakken de uren werden gereduceerd.

De scholen met ASO-richtingen met Moderne Talen in de naam leverden vaak één uur Duits in, en gaven nog twee uur in de plaats van drie uur Duits per week. Ruim 50 procent van de scholen ging in op het seminarieaanbod. In de andere netten gebeurden soortgelijke bewegingen.

Toen waren de leraren Duits een beetje in paniek. Mevrouw Vanderpoorten heeft toen een vraag beantwoord van de heer De Cock waarin zij verwees naar het economische belang van taalvaardigheid in het Duits, maar tevens benadrukte ze dat de seminarie-uren tot doel hadden vakkenoverschrijdend te werken, onder meer via het Duits.

Enkele jaren na datum blijft het vak Duits nadrukkelijk overeind en blijft het in vele scholen aangeboden, ook in het complementaire gedeelte dat de scholen zelf kunnen invullen. Ook ik ben me bewust van het belang van het Duits, niet alleen economisch maar ook om regionale of politiek-historische, cognitieve en educatieve redenen. Om dezelfde reden zijn eindtermen Duits opgenomen in het ASO van de derde graad.

Het onderwijsaanbod moet op een voor de leerling functionele, communicatieve en zo authentiek mogelijke manier worden gebracht. Het vreemdetalenonderwijs geeft daar bijvoorbeeld voor het Engels, maar ook voor het Duits nadrukkelijk blijk van. Leermethoden en nascholingsinspanningen van onder meer het Goethe-Institut dragen daar sterk toe bij. Uiteraard kan aan die taalvaardigheden interessante Landeskunde worden toegevoegd.

Van zodra een vreemdetaalbasis werd gelegd, kan de leerling, de latere volwassene, dat talen leren zelf voortzetten volgens de eigen noden en verlangens. De Vlaming staat inderdaad bekend om zijn talenkennis. We moeten alle zeilen bijzetten opdat dat zo kan blijven. Uit de Onderwijspiegel, het jaarverslag van de onderwijsinspectie over de toestand van het onderwijs, blijkt dat de inspectie de gang van zaken goed volgt en bij problemen nadrukkelijk aandacht vraagt. Pedagogische begeleidingsdiensten of anderen nemen nadien vaak initiatieven om een en ander te verhelpen. Ik meen te mogen zeggen dat we in Vlaanderen niet slecht scoren: waar Europa kennis en vaardigheid vraagt van de moedertaal en tot op zeker niveau van twee vreemde talen, zijn er bij ons vele leerlingen die drie – en sommigen zelfs vier – vreemde talen studeren, onder meer in TSO Toerisme.

Wat de wettelijke mogelijkheden van het aanbod betreft, zei ik al dat er eindtermen Duits zijn in het ASO. Maakt men van deze eindtermen gebruik, dan komt het concreet hierop neer dat een ASO-school in de derde graad in de basisvorming het Frans aanreikt, en als tweede vreemde taal het Duits in plaats van het Engels. Ik geef meteen toe dat scholen het talenaanbod van de basisvorming niet op die manier verzorgen. In de basisvorming geeft men een plaats aan Frans en Engels en Duits verhuist meestal naar het specifieke en/of complementaire gedeelte. De verantwoordelijkheid voor het aanbod Duits ligt bij de onderwijsverstrek-

Vandenbroucke

kers. De onderwijsoverheid bepaalt de inhoud van het onderwijsaanbod – de basisvorming en het specifiek gedeelte – in het leerplichtonderwijs, via de eindtermen. Ze bepaalt echter niet of neemt geen enkele beslissing over het aantal uren waarin deze inhoud moeten worden verwezenlijkt. Dat behoort tot de autonomie van de inrichtende machten.

Er moet veel aandacht gaan naar talenkennis, zeker mocht die tanende zijn. Mede door de huidige sterke EU-aandacht en de ruimere internationale en nationale aandacht voor het vreemdetalenonderwijs, zal een breed debat gemakkelijk op gang komen om de Vlaamse talenonderwijsbeleidvisie te bepalen. De discussie hierover moet dus op de onderwijsagenda worden geplaatst. We zullen participeren aan de werking van de EU inzake talen. Dan verwijs ik naar het 'Common Reference Framework for Foreign Languages'.

Op 6 juli sluit ik met de vertegenwoordigers van de lerarenverenigingen en bepaalde culturele instanties een samenwerkingsprotocol af. Het Goethe-Institut is daarbij en deze keer ook de culturele dienst van Oostenrijk. Het protocol legt de lat weliswaar niet zó hoog, maar houdt onder meer de organisatie in van een tweejaarlijkse studiedag voor moderne vreemde talen. Deze keer vindt die plaats op 26 september in het Consciencegebouw. Men heeft me gevraagd daar het woord te voeren over het belang van vreemdetalenonderwijs, en ik ben daar graag op ingegaan. Ik heb daarover een ontmoeting gehad met de verenigingen van vreemdetalenleerkrachten. Ik wil op die dag ook echt een boodschap overdragen.

Ook binnen de lerarenopleiding moet er een voortdurende aandacht zijn voor de vreemdetalencompetenties van de leraren in spe. Specifieke initiatieven voor het vak Duits kunnen komen van de begeleidingsdiensten, maar ook van de Stichting ter Bevordering van het Duits als vreemde taal, de media, het Goethe-Institut, de Oostenrijkse Culturele Dienst en Duitsland zelf.

Er zijn veel middelen om het taalvak Duits met heel wat vindrijkheid te promoten. Ik roep de betrokkenen ertoe op daar werk van te maken. Zelf promotie maken voor het vak Duits is echter geen taak voor de overheid. De onderwijsinspectie

is, samen met mijn medewerkers, bereid om, in het kader van een interne evaluatie van het studiegebied ASO, extra aandacht te besteden aan de problematiek van de moderne vreemde talen. Ik stel voor dat ze me een antwoord geven op de vraag of zij de mogelijkheid zien om de component moderne vreemde talen weer te versterken, zonder de initiatieven inzake vrije ruimte die in het vrij en het Gemeenschapsonderwijs intussen verworven zijn, terug te draaien, in die zin dat drie vreemde talen met voldoende lestijden aan bod kunnen komen in de studierichtingen met Moderne Talen in de naam.

Wel moeten we er ons steeds van bewust zijn dat ieder vak of component waaraan we binnen het lesrooster meer aandacht besteden, moet worden gecompenseerd door een ander vak of component waar minder aandacht naartoe gaat. Ik ben immers van oordeel dat we de werkdruk voor leerlingen niet nóg meer kunnen verhogen. Ik zal de inspectie vragen welke suggesties ze terzake kan aanreiken.

Verder wil ik nog een aantal acties onder uw aandacht brengen die het departement Onderwijs onderneemt en zal blijven ondernemen om het taalonderricht en dus ook het onderricht van het Duits en de aandacht voor talen in het algemeen, en dus zeker ook voor het Duits in het bijzonder, te vergroten. Ik zal die niet voorlezen, maar stel ze ter beschikking van de commissiesecretaris opdat u ze kunt bekijken.

De voorzitter: Mevrouw Morel heeft het woord.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb gehoord dat het niet echt de taak is van de Commissie voor Onderwijs of het kabinet om te zorgen voor specifieke acties. Dat begrijp ik. Ik ben echter blij uit uw antwoord op te maken dat we moeten proberen een vak als Duits op een creatieve wijze aantrekkelijk te maken voor studenten. Wie 16 of 17 jaar is, beseft niet altijd dat hij met een dergelijke taal op langere termijn veel meer kan doen dan met andere vakken, die misschien leuker lijken.

Het verheugt me eveneens dat u vindt dat de werkdruk op zich niet omhoog moet. Er moeten geen andere uren worden opgeofferd. Ik ben het terzake volledig met u eens. Soms heb ik echter bedenkingen bij de efficiëntie van het onderwijzen

Morel

van het Duits. Misschien kunnen we toch eens een aantal ideeën op papier zetten om dit iets efficiënter te maken, en iets beter voor de leerlingen. Ik herinner me dat, toen ik 1 uur Duits volgde, de leerkracht zelf vaak nog moest nadenken hoe het precies zat met die naamvallen, omdat hij die taal zelf maar als bijvak doceerde. Dat zal waarschijnlijk afhangen van leerkracht tot leerkracht, maar er moeten alleszins motiverende acties komen, die moeten worden ondersteund.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw An Michiels tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de eenmalige financiële injectie voor de hogescholen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Michiels tot de heer Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de eenmalige financiële injectie voor de hogescholen.

Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik kan zeer kort zijn. Het grootste deel van de antwoorden op mijn vragen – voornamelijk over de timing en het bedrag van de eenmalige injectie – heb ik ondertussen al kunnen lezen in de pers. Toch zijn de krantenberichten hierover niet echt eenduidig. Er circuleren berichten over het bedrag van 25 miljoen euro. In de ene krant staat dat het gaat om 12,5 miljoen euro in 2006 en 12,5 miljoen euro in 2007. De andere krant schrijft dan weer dat er 12,5 miljoen euro is uitgetrokken voor 2006. In 2007 zou de andere helft worden verhoogd met 12,5 miljoen euro. Mijnheer de minister, kunt u daarover enige duidelijkheid geven?

Mijn vraag over de criteria die zullen worden gebruikt om het bedrag te verdelen over de verschillende hogescholen, blijft behouden. U hebt het over 'het aantal studenten en andere relevante

parameters'. Wat zijn die parameters? Gaat het om gekleurde middelen? Zullen de hogescholen zelf kunnen beslissen waaraan ze het geld uitgeven, of wordt dat van bovenaf opgelegd?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het klopt dat een en ander al in de kranten is verschenen. Bij de discussie over de meerjarenbegroting heb ik met mijn collega's in de Vlaamse Regering afgesproken dat er ruimte komt voor een eenmalige financiële injectie voor de hogescholen, ten belope van 25 miljoen euro. We vragen ons daarbij af wat op kruissnelheid de impact zal zijn in 2009. Meer hebben we nog niet vastgelegd.

Ik heb het in de Vlaamse Regering gehad over de nood om duidelijkheid te scheppen met betrekking tot de beschikbare ruimte om de uitstaande belofte over het vakantiegeld voor het onderwijspersoneel te honoreren. Dan is er nog de resterende ruimte om tegemoet te komen aan eisen die op tafel zullen worden gelegd of die al voorliggen voor nieuwe cao's. In dat verband heb ik met mijn collega's ook gesproken over de eenmalige financiële injectie, waar ook de vakbonden en de werkgevers van de hogescholen veel belang aan hechten. Bij die voorafbeelding hebben we gezegd dat er in 2009 een impact kan zijn van 25 miljoen euro.

Uiteraard willen we niet zo lang wachten. Ik zou erg graag in 2006 een eerste aanzet geven en in 2007 het bedrag van 25 miljoen euro halen. Dat bedrag blijft dan behouden als bijkomende financiële injectie in de volgende jaren. De Vlaamse Regering heeft daarover echter nog geen beslissing genomen. Ik zal mijn collega's echter zeggen dat ook de Commissie voor Onderwijs mij daarover heeft ondervraagd en, naar ik mag aannemen, erop aandringt dat snel wordt besloten tot die financiële injectie.

In een informeel overleg met de vakbonden heb ik gezegd dat ik ervoor pleit om reeds in 2006 12,5 miljoen euro vrij te maken en het bedrag te verhogen tot 25 miljoen euro in 2007. Dan gaat het om een blijvende financiële injectie. Ze wordt dan wel leeggelaten in de oceaan van het nieuwe financieringssysteem, waarvan ik nog altijd hoop dat

Vandenbroucke

het tegen 2007 op poten zal zijn gezet. Mijnheer de voorzitter, dat betekent wel dat we hier vóór het zomerreces van 2006 het nieuw financierings-decreet moeten hebben besproken. Er is dus nog heel wat werk aan de winkel.

Mevrouw Michiels, u zegt terecht dat er duidelijkheid moet worden geschapen over de manier waarop die financiële injectie wordt verdeeld. Persoonlijk pleit ik voor een transparante en eenvoudige aanpak. Als we het heel ingewikkeld maken, dan voeren we eigenlijk een minidebat over een nieuw financieringssysteem. Dat is niet verstandig. Het systeem van de verdeling van de bijkomende injectie moet eenvoudig zijn. Er zijn wel enkele varianten mogelijk. We zijn daar nu nog niet aan toe. Ik zal er dan vandaag ook geen verklaring over afleggen, want ik wens daarover overleg te plegen met de Vlhora en de vakbonden. Ik neem aan dat ook zij een idee hebben over wat er moet gebeuren met dat bedrag. Ik wil daar niet op vooruitlopen.

De voorzitter: Mijnheer de minister, ik kan u geruststellen: het is zelden de schuld van de Commissie van Onderwijs dat er vertraging is bij het afhandelen van bepaalde dossiers en decreten. We willen alles in het werk stellen om dit decreet vóór het zomerreces van 2006 goed te keuren.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik heb dat ook niet willen suggereren.

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat er intussen een aanzet is tot die financiële injectie. Ik blijf er echter op aandringen de druk op de ketel te houden. We zullen ervoor zorgen dat de zaak op geregelde tijdstippen aan bod komt in de commissie. Dat kan voor u een steun betekenen bij de gesprekken met uw partners.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister, ik heb er alle begrip voor dat u vandaag geen criteria bekendmaakt. Ik heb wel een suggestie. Ik dacht dat er in het verleden in de Commissie voor Onderwijs een vrij grote consensus bestond dat er

een compensatie zou moeten zijn voor de hogescholen met beursstudenten. Een instelling kan toch niet worden gediscrimineerd omdat ze veel beursstudenten heeft!

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer De Meyer, ik ben het daarmee eens. Ik denk echter niet dat u de hogescholen een plezier doet door te stellen dat dit het voorwerp moet zijn van de eenmalige injectie.

De heer Jos De Meyer: Dat heb ik ook niet gezegd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de wervingsreserve voor de inspectie basisonderwijs

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Helsen tot de heer Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de wervingsreserve voor de inspectie basisonderwijs.

Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, om op de wervingsreserve-lijst voor de onderwijsinspectie te komen, moeten de kandidaten een proef afleggen. Een commissie oordeelt over die proef. Daarna stelt ze een rangschikking op van de geslaagde kandidaten in volgorde van hun bekwaamheid. Ze legt deze lijst met de motivatie ervan voor aan de Vlaamse Regering.

De kandidaten op deze lijst komen gedurende een periode van 4 jaar in aanmerking om voorgedragen te worden voor de toelating tot de proeftijd. De commissie hoort de kandidaten van de vorige lijsten en rangschikt hen in de nieuwe lijst op

Helsen

basis van een vergelijking van hun bekwaamheid die werd vastgesteld tijdens de proeven.

Concreet kan dit inhouden dat een kandidaat na 4 jaar veel verderop gerangschikt staat. De kandidaten op de wervingsreservelijst worden verschillende keren per jaar samengeroepen door de inspecteur-generaal voor vormingssessies. Ze worden dan op de hoogte gebracht van actuele onderwijsinfo en -stromingen. Wie de vormingsmomenten gedurende 4 jaar volgt, bewijst dubbel en dik zijn motivatie en interesse.

Wat gebeurt er nu met de lijsten? In het gemeenschapsonderwijs blijft de lijst 2 jaar geldig. Is er een wervingsstop of niet? Wordt die lijst nog 2 jaar aangehouden of niet? Wat gebeurt er met de wervingsreservelijst van het vrij onderwijs die sinds november 2004 is verlopen? Worden er nieuwe examens uitgeschreven?

Er bestaat onduidelijkheid bij de kandidaten op de wervingsreservelijst over het 'gehoord worden'. Wat houdt dat precies in? Is dat gewoon een toetsing van hun motivatie? Ik vind dit een rare procedure. Moeten we die blijven hanteren?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Helsen, het decreet van 17 juli 1991 betreffende de onderwijsinspectie, de Dienst voor Onderwijsontwikkeling en de pedagogische begeleidingsdiensten voorzien in een uitgewerkte procedure voor de werving ten behoeve van deze voor het onderwijslandschap uitermate belangrijke functies. De kandidaat moet een dossier voorleggen. Voor de toegang tot een ambt van inspecteur wordt daarenboven een proef georganiseerd. Deze proef bestaat uit een schriftelijk en een mondeling gedeelte. De Vlaamse Regering heeft daarvoor de modaliteiten bepaald.

Artikel 28 van het decreet, waar u naar verwijst, stelt een commissie in, die zowel de proef als het dossier beoordeelt. De commissie stelt een lijst van de geslaagde kandidaten op in volgorde van hun bekwaamheid. Deze lijst wordt met inbegrip van een motivatie voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Die lijst is, zoals u stelt, een wervings-

reservelijst. Gedurende een periode van 4 jaar, te rekenen vanaf de datum van het afsluiten van de werkzaamheden van de commissie, komen de kandidaten op deze lijst in aanmerking om voorgedragen te worden voor de toelating tot de proeftijd in een vacant verklaarde betrekking.

Bij vacatures die ontstaan binnen de decretaal vastgelegde periode van 4 jaar, na beëindiging van de werkzaamheden van de commissie, draagt de bevoegde inspecteur-generaal in volgorde van de wervingsreservelijst en rekening houdend met de in artikel 8 van het decreet vastgelegde pariteit tussen het vrij gesubsidieerd en het officieel onderwijs, per vacature twee kandidaten voor. Indien een kandidaat wordt toegelaten tot de proeftijd, wordt hij van de lijst geschrapt. Op deze wijze kan een geslaagde kandidaat gedurende de geldigheidsperiode van 4 jaar naar voren opschuiven. Na 4 jaar verloopt de wervingsreservelijst. Uiteraard wordt dan een nieuwe oproep gedaan, worden er nieuwe proeven georganiseerd en ontstaat er een nieuwe wervingsreservelijst.

In 2000 werden er voor het ambt van inspecteur basisonderwijs proeven georganiseerd. Die hebben geleid tot een wervingsreserve die liep van 20 oktober 2000 tot 20 oktober 2004. Aangezien er, zoals mevrouw Helsen stelt, aanzienlijk minder kandidaten van het officieel onderwijs geslaagd waren dan van het vrij gesubsidieerd onderwijs, was de lijst van geslaagden afkomstig uit het officieel onderwijs, vrij vlug uitgeput en werden voor het officieel onderwijs tussentijdse proeven georganiseerd. Deze proeven genereerden een nieuwe wervingsreservelijst die geldig is van 3 december 2002 tot 3 december 2006.

Inzake de ranking- en hoorprocedure respecteer ik de decretale bepalingen die een waarborg zijn voor een objectieve selectie voor deze belangrijke ambten. Ik zie geen enkele reden om de vastgelegde procedure fundamenteel te wijzigen. Ik geef toe dat artikel 28, tweede lid van het Inspectiedecreet onduidelijk is inzake de zogenaamde hoorprocedure. De laatste zin van artikel 28, tweede lid van het Inspectiedecreet luidt: 'De commissie hoort de kandidaten van de vorige lijsten en rangschikt hen in de nieuwe lijst op basis van een vergelijking van hun bekwaamheid, vastgesteld tijdens de proeven.' Het 'horen van de kandidaat' betekent dat de kandidaten van de vorige lijsten niet noodzakelijk een nieuwe schriftelijke of mon-

Vandenbroucke

delinge proef moeten afleggen, maar op basis van een gesprek met de selectiecommissie in de rangschikking van de nieuwe wervingsreserve worden ingeschoven.

Naar aanleiding van de vraag van mevrouw Helsen en ook van vragen van een vakorganisatie tijdens de onderhandelingen over onderwijsdecreet XV, hebben mijn medewerkers overleg gepleegd met de coördinerende inspecteur-generaal en de inspecteur-generaal basisonderwijs. Uit dat contact is gebleken dat de inspectie onder het begrip 'vorige lijsten' de tijdens de organisatie van een nieuwe proef nog lopende lijsten bedoelt. Uiteraard kan de kandidaat van een lopende lijst ervoor opteren toch deel te nemen aan de nieuwe proef, om zo eventueel zijn rangschikking in de nieuwe wervingsreserve te verbeteren. Hij kan er echter ook voor kiezen zijn rangschikking op een nog lopende wervingsreservelijst via de hoorprocedure over te dragen naar de nieuw samen te stellen wervingsreservelijst.

Daarom heb ik in samenspraak met de leiding van de inspectie beslist om voor te stellen om in het onderwijsdecreet XV de laatste zin van het tweede lid van artikel 28 van het Inspectiedecreet te vervangen door een nieuwe bepaling. We zullen die volgende week bespreken: 'Wanneer binnen de periode van 4 jaar een nieuwe proef bedoeld in de artikelen 22, 23 en 27 voor een bepaald ambt wordt georganiseerd, hoort de commissie op hun uitdrukkelijk verzoek de kandidaten van de nog binnen de voorziene periode van 4 jaar lopende lijst en rangschikt hen in de nieuwe lijst op basis van een vergelijking van hun bekwaamheid, zoals vastgesteld tijdens de vorige proef. De kandidaten van een nog lopende lijst, die aan de nieuwe proef wensen deel te nemen, kunnen op hun verzoek vrijgesteld worden van het schriftelijk gedeelte.'

Zo wordt verduidelijkt wat onder 'vorige lijsten' wordt verstaan en hoe laureaten van een nog binnen de periode van 4 jaar lopende lijst in de nieuwe rangschikking kunnen worden ingeschoven. De aangepaste tekst laat kandidaten die nog figureren op een lopende lijst daarenboven de keuze tussen het op basis van de resultaten bij de vorige proef en na gehoord te zijn door de commissie in de nieuwe lijst te worden ingeschoven, dan wel om deel te nemen aan een nieuwe proef waarbij ze

van het schriftelijk gedeelte kunnen worden vrijgesteld.

Ook de kandidaten die na het verstrijken van de decretaal bepaalde periode van 4 jaar nog figuren op een in principe verlopen lijst op basis van een vorige proef voor een bepaald ambt, wil ik tegemoetkomen. Ik zal voorstellen om ook voor hen in het Inspectiedecreet deze bepaling in te voegen: 'Kandidaten die op een lijst van geslaagde kandidaten voor een bepaald ambt na het verstrijken van de periode van 4 jaar nog voorkomen, kunnen bij een eerstvolgende proef op hun uitdrukkelijk verzoek eenmalig vrijgesteld worden van het schriftelijk gedeelte.' Zij kunnen als blijk van tegemoetkoming direct worden toegelaten tot het mondeling gedeelte en krijgen een gunstiger uitgangspositie bij een volgende selectie. Ik hoop zo voor alle betrokkenen meer duidelijkheid in de decretale bepalingen te kunnen brengen.

Ik heb reeds gedeeltelijk geantwoord op uw tweede vraag: kandidaten voor wie de geldigheid van de wervingsreservelijst na 4 jaar is verstreken, krijgen een gunstiger uitgangspositie voor een nieuwe proef indien ze daarom verzoeken. Ik merk voor alle duidelijkheid op dat de lijst van kandidaten uit het vrij gesubsidieerd onderwijs hoe dan ook op 20 oktober 2004 verlopen was en dat deze kandidaten vanaf dat moment geen enkel voorrangrecht meer hadden. Aangezien er slechts na 1 januari 2005 nieuwe vacatures ontstonden, zouden de betrokkenen ook zonder wervingsstop niet meer in aanmerking zijn gekomen voor een aanwerving omdat hun wervingsreservelijst was verlopen. De looptijd van de verlopen wervingsreservelijst verlengen is dan ook geen optie, want dat zou afbreuk doen aan de rechten van andere potentiële kandidaten. De inspecteur-generaal basisonderwijs heeft me verzekerd dat hij voor het vrij gesubsidieerd onderwijs zo vlug mogelijk een nieuwe selectieproef zal uitschrijven.

Zoals minister Bourgeois op 15 februari 2005 en ikzelf op 28 april 2005 reeds hebben geantwoord naar aanleiding van een interpellatie van mevrouw Vanderpoorten, belet de wervingsstop waarnaar mevrouw Helsen verwijst niet dat procedures worden ingezet of voortgezet. Dit is dit schooljaar overigens reeds gebeurd, zowel in het basisonderwijs voor de coördinerende inspecteurs als in het secundair onderwijs voor verschillende subgroepen. Men kan voorzien dat deze proeven

Vandenbroucke

in de loop van de maand september 2005 zullen worden afgerond, zodat zo vlug mogelijk na 1 september 2005 de vacatures – ook die voor kandidaten komende uit het vrij gesubsidieerd onderwijs – kunnen worden ingevuld.

Als het onderwijsdecreet XV wordt aangenomen, kunnen de kandidaten voor wie de geldigheid van de wervingsreservelijst sinds 20 oktober 2004 is verlopen op hun verzoek worden vrijgesteld van het schriftelijke gedeelte en onmiddellijk deelnemen aan het mondelinge gedeelte.

De wervingsreservelijst van kandidaten uit het officieel onderwijs is nog geldig tot 3 december 2006. Met ingang van 1 september 2005 kunnen dan ook – uiteraard rekening houdend met de decretaal vastgelegde pariteit – vacatures bestemd voor kandidaten uit het officieel onderwijs worden ingevuld. De geldigheidsperiode van de thans lopende wervingsreservelijst moet dan ook niet worden verlengd.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Ik dank de minister voor zijn duidelijke en uitgebreide antwoord. Ik blijf wel met de vraag zitten of de procedure wel interessant is voor mensen die in de sector actief zijn. Ik stel vast dat de geselecteerden verwachten dat ze binnen de afgesproken periode hun functie kunnen opnemen. Ze beschouwen de informatiedagen als een soort van vorming. Ze blijven gemotiveerd.

Ik vind dat de bekendmaking van die vacatures en de invulling ervan nogal vreemd verloopt. We blijven die mensen gedurende 4 jaar aanspreken en bieden hen een vorming aan, maar toch bestaat het risico dat ze nooit aan de slag kunnen.

We moeten aandacht schenken aan kwaliteit. Mensen moeten de examens afleggen en wij moeten kiezen voor de meest geschikte mensen. Ik vraag me wel af of we dat 4 jaar moeten aanhouden. Mensen die merken dat ze absoluut niet in aanmerking komen om die functie ooit in te nemen, worden toch gedemotiveerd en gefrustreerd door die procedure. We moeten dat in de toekomst verbeteren.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de minister, hebt u eraan gedacht om de mensen met vrijstelling voor de schriftelijke proef, schriftelijk op de hoogte te brengen van de mondelinge proef? We hebben het nog meegemaakt dat het in het Staatsblad stond, maar dat de mensen het niet wisten.

De voorzitter: De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen: Er zijn 2 mogelijke procedures. Ofwel werken we met een wervingsreserve, ofwel met een vacature. Alles wat daartussen ligt, is een verbastering van het ene of het andere. Als we elke keer een nieuwe aanwerving doen, dan hebben we die knelpunten niet. Maar we hebben gekozen voor de wervingsreserve om niet elke keer de mallemlen in gang te zetten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over grote scholengemeenschappen in het basisonderwijs

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot de heer Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over grote scholengemeenschappen in het basisonderwijs.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb mijn vraag om uitleg ingediend op 26 april. De wijze waarop ik ze toen stelde, was correct. De realiteit is vandaag anders. Daarom zal ik mijn vraag aanpassen aan de gewijzigde omstandigheden.

In het secundair onderwijs krijgen scholengemeenschappen van 4.000, 6.500 en 8.000 leerlingen extra punten ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschappen. In het basisonderwijs wordt echter een nieuw systeem

De Meyer

uitgewerkt en wordt het basisbedrag opgetrokken in onderwijsdecreet XV. Heel grote scholengemeenschappen in het basisonderwijs kunnen daarvoor nog steeds in de verleiding komen om zich op te splitsen in kleinere scholengemeenschappen om extra punten te genereren.

Grotere scholengemeenschappen in het secundair onderwijs worden dus wel beloond, maar in het basisonderwijs niet. Ik geef een voorbeeld uit mijn eigen stad. Het vrij katholiek onderwijs heeft één scholengemeenschap. Dat is vrij normaal voor een provinciestad. De scholengemeenschap telt 27 scholen, 11 schoolbesturen en 8.260 leerlingen. Het is geen sinecure om die optimaal te laten functioneren.

Met de nieuwe regeling zijn er heel wat meer mogelijkheden om de doelstellingen te realiseren. Toch laten we nog 120 punten liggen als we twee scholengemeenschappen zouden vormen. We waarderen ten eerste de inspanningen voor de scholengemeenschappen in het basisonderwijs, maar er blijft nood aan meer omkadering. Zij betreuren echter dat de schijven voor de punten van die stimuli stoppen bij 5.400 gewogen leerlingen in de voorliggende voorstellen.

Mijnheer de minister, op grond waarvan verantwoordt u dit verschil in behandeling tussen het secundair en het basisonderwijs? Ik waardeer de aanpassing, maar is het niet wenselijk om op termijn voor de grotere scholengemeenschappen, die pedagogisch verantwoord kunnen zijn in sommige steden, bijkomende stimuli te plannen? Zo kan de contingentering en de beloningswijze met extra punten de scholengemeenschap overtuigen dat verder of opnieuw opsplitsen geen goede keuze is.

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Mijnheer De Meyer, u zegt dat heel grote scholengemeenschappen daarvoor in de verleiding kunnen komen om zich in kleine scholengemeenschappen op te splitsen. Mijnheer de minister, zijn er hiervan concrete voorbeelden en komt dat frequent voor?

De voorzitter: Het probleem met de timing van deze vraag om uitleg is dat ze samenvalt met de bespreking die volgende week start naar aanlei-

ding van onderwijsdecreet XV. We zullen het er dan zeker ook over hebben.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, we hebben het daarover gehad tijdens de discussie over de beleidsnota, en ook bij de vraag om uitleg van de heer Martens op 24 februari. We hebben dat toen aangegrepen om een boodschap mee te geven over de toekomst van de scholengemeenschappen. Dat was een visie op middellange termijn. We hebben ook maatregelen op korte termijn voor 1 september 2005 en 1 september 2006.

Ik heb extra middelen in het vooruitzicht gesteld door het verhogen van de forfaitaire puntenenveloppe voor elke scholengemeenschap. Ik kon toen geen uitsluitsel geven over de grootte van die extra inspanning. Ook de beperking van reffectatie en wedertewerkstelling tot het niveau van de scholengemeenschap heeft een budgettair plaatje, dat we binnen bepaalde marges moesten houden. Anderzijds liep de discussie over de vervangingspool, waarover ik eerst een heel gerationaliseerde versie heb verdedigd. De inrichtende machten hebben er toen echter voor gepleit om dat systeem helemaal af te schaffen.

Waar oorspronkelijk slechts een groeipad met 15 bijkomende punten per scholengemeenschap was gepland – daarvoor werd tijdens de begrotingscontrole in bijkomende middelen voorzien –, kunnen we nu garanderen dat alle scholengemeenschappen zullen beschikken over minimaal 63 punten, waarmee desgewenst een administratieve kracht niveau hoger secundair onderwijs kan worden aangeworven.

Naar aanleiding van de onderhandelingen met de vakbonden en de onderwijsnetten over onderwijsdecreet XV ben ik het engagement aangegaan en zijn we het eens geworden over een verhoging van de stimulus, waarbij vanaf 1.350 leerlingen 85 punten worden toegekend, vanaf 1.800 leerlingen 120 punten, vanaf 2.700 leerlingen 180 punten, vanaf 3.600 leerlingen 240 punten, vanaf 4.500 leerlingen 300 punten en vanaf 5.400 leerlingen 360 punten. Met die punten kunnen de scholengemeenschappen iemand in het ambt van directeur basisonderwijs aanstellen, een voltijdse betrek-

Vandenbroucke

king, aan 120 punten, of twee halftijdse betrekkingen, elk aan 60 punten. Dit personeelslid (deze personeelsleden) neemt (nemen) de coördinerende managementfunctie waar op het niveau van de scholengemeenschap. De scholengemeenschap kan er echter ook voor opteren een betrekking van onderwijzer of kleuteronderwijzer op te richten, aan 85 punten. Deze mogelijkheden worden toegevoegd aan de bestaande mogelijkheid om met deze punten betrekkingen op te richten in de categorie van het beleids- en ondersteunend personeel. Over een en ander lopen nog procedures.

Ik besef terdege dat schoolbesturen inzake de vorming van scholengemeenschappen beslissingen hebben getroffen zonder het volledige plaatje te kennen. Daarom wordt de mogelijkheid geboden om scholengemeenschappen te herschikken in het vooruitzicht van 1 september 2006. Ondanks de korte geschiedenis van de scholengemeenschappen in het basisonderwijs, hebben we grote inspanningen gedaan om de incentive voor de scholengemeenschappen in het basisonderwijs de moeite waard te maken. Dat er nog een verschil is met het secundair onderwijs klopt, maar de scholengemeenschappen secundair onderwijs hebben al een langere geschiedenis en het secundair onderwijs is op vele vlakken complexer.

Elke oprechte waarnemer zal moeten toegeven dat we voor de scholengemeenschappen basisonderwijs het onderste uit de kan halen, gegeven de preciaire financiële marges. De bevoegdheden van de scholengemeenschappen secundair onderwijs zijn ruimer en tot nader order zijn ook de midelen ruimer. Zo worden omkaderingselementen, punten ondersteunend personeel en de bijkomende 20.000 uren-leerkracht, via de scholengemeenschappen verdeeld. In het basisonderwijs worden lestijden en punten via de scholen toegekend en is het aggregeren van omkaderingselementen op het niveau van de scholengemeenschap beperkt tot maar enkele punten.

Scholengemeenschappen secundair onderwijs hebben een ruime bevoegdheid inzake objectieve leerlingenoriëntatie en -begeleiding. Daarom moeten ze aangesloten zijn bij eenzelfde CLB, wat in het basisonderwijs niet het geval is. Scholengemeenschappen secundair onderwijs reguleren een multisectoraal onderwijsaanbod, anders dan in

het basisonderwijs het geval is. Zonder te komen tot een volledige gelijkschakeling met het secundair onderwijs, hebben we naar 1 september 2005 essentiële stappen gezet om de scholengemeenschappen basisonderwijs nieuwe groeimogelijkheden te geven.

Conform de doelstellingen van mijn beleidsnota en mijn antwoord aan de heer Martens krijgen scholengemeenschappen basis- en secundair onderwijs dan ook de mogelijkheid een strategisch beleid te voeren, wat de nodige dynamiek zal genereren ten bate van de afzonderlijke scholen. Waar mogelijk wordt een gelijklopende regelgeving nagestreefd tussen beide onderwijsniveaus.

Daarenboven zullen we in onderwijsdecreet XV een aantal mechanismen inzake de vorming en de werking van scholengemeenschappen basis- en secundair onderwijs gelijktrekken, onder meer inzake de vorming van scholengemeenschappen, de jaarlijkse herberekening van de forfaitaire puntenenveloppe voor de scholengemeenschappen, de mogelijkheid om op basis van de forfaitaire puntenenveloppe zowel bestuurs- en onderwijzend als beleids- en ondersteunend personeel ter ondersteuning van de scholengemeenschap te laten werken, het gebruiken van de hoofdvestigingsplaats als referte voor het bepalen van de onderwijszone, het stellen van eenzelfde drempelwaarde van 900 leerlingen voor het bekomen van de forfaitaire puntenenveloppe, ook in het secundair onderwijs, en het contingeren van het aantal scholengemeenschappen, wat nu alleen in het secundair onderwijs bestaat. Ook de mechanismen inzake de voorrangsregeling, de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur en de reffectatie, wedertewerkstelling en tewerkstelling ten behoeve van de scholengemeenschap, zullen gelijklopend zijn in basis- en secundair onderwijs. Dat is niet zo eenvoudig. We voeren daarover onderhandelingen met de vakorganisaties en de inrichtende machten. Het lijkt me echter goed voor de transparantie om gelijk te krijgen.

We hopen dat hiermee tijdens en na deze periode van 6 jaar scholengemeenschappen van het basis- en secundair onderwijs zich verder beleidsmatig zullen ontwikkelen en in een aantal gevallen ook zullen samenwerken over de grenzen tussen de onderwijsniveaus heen. Dat laatste vind ik persoonlijk belangrijk.

Vandenbroucke

Een bepaling in het onderwijsdecreet XV zal het opnieuw mogelijk maken dat scholen in het basis-onderwijs hun punten samenleggen op het niveau van een samenwerkingsplatform, met het secundair onderwijs, op de eerste plaats voor ICT. Een aantal van deze maatregelen hebben ook te maken met uw tweede vraag, mijnheer De Meyer. Die ging over maatregelen die moeten worden genomen om scholengemeenschappen in het basisonderwijs, maar ook in het secundair onderwijs, aan te moedigen om scholengemeenschappen te vormen met een zo breed mogelijk draagvlak.

De heer Marginet kaartte dit al even aan. Ik heb daar ook niet veel concrete gegevens over, maar we hebben inderdaad overal calculerende mensen ontmoet, die zich afvroegen wat nu de optimale grootte van een scholengemeenschap moest zijn. Dat is zelfs wat ergerlijk. Met die scholengemeenschappen willen we weliswaar professionalisering nastreven, wat veronderstelt dat men nadenkt over de wenselijke schaal, maar natuurlijk wordt ook het puntenvoordeel berekend dat ontstaat met een bepaalde schaalgrootte. Zoals de cijfers nu liggen, geven we een stimulans om een voldoende schaalgrootte na te streven. Met dit schema van cijfers hebben we ook wel wat gereageerd op berichten over wat er op het terrein kan gebeuren indien blijkt dat het interessant is om kleine scholengemeenschappen te vormen. Met het huidige voorstel is die mogelijkheid er niet meer.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerige antwoord. Ik erken natuurlijk dat, als de voorliggende voorstellen worden goedgekeurd, dit een enorme stap voorwaarts is voor de scholengemeenschappen in het basisonderwijs. Dat is overduidelijk.

Anderzijds wil ik suggereren dat u op termijn, als u over de financiële mogelijkheden beschikt, toch eens zou nadenken over de vraag welke mogelijkheden er nog kunnen zijn voor die paar grotere scholengemeenschappen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het vrijgesteld inkomen voor doctoraatsbeurzen aan de hogescholen in het kader van de academisering van de twee-cycli-opleiding, zoals bepaald in het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Callens tot de heer Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het vrijgesteld inkomen voor doctoraatsbeurzen aan de hogescholen in het kader van de academisering van de twee-cycli-opleiding, zoals bepaald in het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen.

De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, voor de accreditatie van hogeschoolopleidingen van twee cycli, die ten gevolge van het zogenaamde Structuurdecreet van 4 april 2003 worden omgevormd tot academische bachelor- en masteropleidingen, zal worden gelet op de onderzoeksgebondenheid van de academische opleiding en de verwevenheid van onderwijs en onderzoek. Dit betreft zowel de aspecten met betrekking tot de interactie tussen onderwijs en onderzoek in het curriculum als de overeenstemmende eisen aan het personeel. Met betrekking tot dit laatste punt wordt ook het aantal doctorandi in rekening gebracht, zoals iedereen weet.

De universiteiten, het FWO, het IWT en de federale onderzoeksinstellingen kunnen belastingvrije doctoraatsbeurzen verlenen, maar moeten wel de nodige RSZ-premies betalen, alsof de doctorandi werknemers waren. Dit werd geregeld in het koninklijk besluit van 5 juli 1996, verder uitgewerkt in de ministeriële omzendbrief van 6 februari 1997 en geconcretiseerd en verduidelijkt in de omzendbrief van 8 oktober 2002 en het addendum bij deze omzendbrief van 13 mei 2004.

Het Structuurdecreet bepaalt dat alleen de universiteiten het recht hebben om de graad van doc-

Callens

tor uit te reiken. Een logische conclusie zou dus zijn dat de vraag van de hogescholen in casu irrelevant is. De federale onderzoeksinstituten kunnen echter evenmin graden van doctor uitreiken, maar toch kunnen ze doctoraatsbeurzen verlenen. In de praktijk hebben deze doctorandi immers een band met een universiteit en met een promotor aan die universiteit, maar voeren ze een deel van de voorbereiding van het doctoraat uit aan de wetenschappelijke instelling.

Analoog lijkt het me dus verdedigbaar dat ook hogescholen in het kader van de academisering belastingvrije doctoraatsbeurzen kunnen uitreiken. De voorwaarde is wel dat de betrokken studenten de toelating hebben van een universiteit om een doctoraalscriptie voor te bereiden en dat er sprake is van een promotor van die universiteit. In principe zijn bursalen geen personeelsleden of werknemers van de instelling. Het statuut van werknemer is niet verenigbaar met de toekenning van een belastingvrije doctoraatsbeurs. Bursalen van een hogeschool zullen in de toekomst zeker een deel van hun onderzoekswerk aan de hogeschool zelf kunnen doen. Wellicht zullen ook hoogleraren van de hogescholen medepromotor kunnen zijn. Cruciaal hierbij is dat het de universiteit is die toelating geeft tot de doctoraatsvoorbereiding.

Mijnheer de minister, werd u over deze problematiek reeds aangesproken door de hogescholen? Ik dacht van wel. Hebt u al overleg gepleegd met de federale regering, of plant u een initiatief in die richting, met het oog op de uitbreiding van dit systeem van vrijgesteld inkomen voor de doctoraatsbeurzen die in de nabije toekomst ongetwijfeld ook aan de hogescholen zullen worden uitgereikt?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, ik ben inderdaad op de hoogte van de vraag van de hogescholen. Die vraag is, gezien de ontwikkelingen in het hoger onderwijs, helemaal begrijpelijk. Met de fiscale maatregel heeft de federale regering een belangrijke budgettaire impuls gegeven aan het wetenschappelijk onderzoek. Het bepalen van het toepassingsgebied van deze maatregel komt uiteraard de federale regering toe.

Toevallig of niet heeft de Vlhora, de Vlaamse Hogescholenraad, precies op de dag waarop u uw vraag indiende, een brief ontvangen van mijn federale collega van Wetenschapsbeleid, minister Verwilghen. In deze brief laat minister Verwilghen weten dat ook hij positief reageert op de vraag van de Vlhora en daarom aan minister Reynders, de federale minister bevoegd voor Financiën, heeft gevraagd de betrokken omzendbrieven aan te passen zodat ook de hogescholen belastingvrije doctoraatsbeurzen kunnen uitreiken.

Dat is een positief signaal. Uiteraard zal ik de voortgang van dit dossier bij de diensten van minister Reynders volgen. De mogelijkheid voor de hogescholen om belastingvrije beurzen te verlenen, zou een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de uitbouw van hun onderzoekscapaciteit. De voorwaarde daartoe is inderdaad dat de betrokken onderzoekers de toelating hebben van een universiteit en een band hebben met een promotor in die universiteit. Ik vind wel dat een en ander nadrukkelijk in de context van het academiseringsproces moet worden geplaatst.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de minister, ik dank u voor het positieve nieuws. Het is ondertussen al een tijdje geleden dat ik deze vraag heb ingediend. Ik ben nu erg tevreden dat de hogescholen het volwaardige statuut zullen krijgen, waarop ze eigenlijk recht hebben.

Minister Frank Vandenbroucke: Minister Verwilghen heeft minister Reynders daarover aangesproken. Zo ver staan de zaken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over leerlingen met autismespectrumstoornissen en GON-ondersteuning

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Helsen tot de heer Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vor-

Voorzitter

ming, over leerlingen met autismespectrumstoornissen en GON-ondersteuning.

Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, bij steeds meer leerlingen wordt een autismespectrumstoornis vastgesteld. Die hangt samen met een aantal handicaps. Het gaat voornamelijk over een beperking van communicatieve en sociale vaardigheden en over problemen met verbeelding.

Zowel in het gewoon als in het buitengewoon onderwijs zitten leerlingen met een autismespectrumstoornis. Het is duidelijk dat ze in al deze onderwijsvormen voldoende ondersteuning en begeleiding nodig hebben, thuis en op school. Het is eveneens duidelijk dat scholen beperkt zijn voorbereid op de opvang van leerlingen met autismespectrumstoornissen. Ze leveren alle inspanningen om maximaal tegemoet te komen aan de noden, maar toch blijkt op het terrein dat scholen met grote vragen beginnen aan het begeleiden van leerlingen met deze stoornissen.

Al meer dan 20 jaar is een zeer mooi systeem voorhanden, namelijk de GON-ondersteuning, die zeer goed is uitgebouwd en waarbij al zeer veel leerlingen wel zijn gevaren. Er zijn leerlingen met een autismespectrumstoornis die gebruik kunnen maken van GON-begeleiding. Toch is dat instrument niet volledig afgestemd op deze leerlingen, omdat de voorwaarden voor GON-ondersteuning gebaseerd zijn op andere handicaps. Het gevolg hiervan is dat leerlingen met autismespectrumstoornissen niet steeds gebruik kunnen maken van deze begeleiding, hoewel ze die zeer hard nodig hebben om goed te kunnen functioneren in het gewone onderwijs.

Ook zijn er problemen met de duur van de GON-ondersteuning. Momenteel zijn er nog steeds enorme wachtlijsten. Er wordt gesproken over het toepassen van een maximumnorm. Daardoor kan niet altijd tegemoetgekomen worden aan de noden en behoeften van deze leerlingen. Een autismespectrumstoornis is een stoornis, wat betekent dat de leerling eigenlijk niet kan genezen, hoewel hij in beperkte mate kan evolueren in zijn handicap. In zeer veel gevallen is er dus een blijvende ondersteuning nodig voor die kinderen.

Mijnheer de minister, wat is er ondertussen al gedaan aan de knelpunten met betrekking tot de GON-ondersteuning voor deze leerlingen? Er is sprake van tijdelijke projecten die zijn opgestart en verlengd. Er is een stuurgroep aangesteld met als doel het volgen en evalueren van deze projecten. Er werd ook vooropgesteld dat er een tussen-tijdse rapportering zou plaatsvinden vanuit deze projecten. Wat is de stand van zaken? Hoe verlopen deze projecten? Wat zijn de voorlopige resultaten? Wat zal daar op termijn mee gebeuren?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil me aansluiten bij deze vraag. Dit is inderdaad een belangrijk probleem, met een belangrijk maatschappelijk draagvlak. Enkele maanden geleden nog vond in dit parlement een actie plaats van ouders van kinderen met autismespectrumstoornissen. Deze mensen werden door de minister ontvangen.

Iedereen hier weet wat de GON-ondersteuning inhoudt. Ik voel me hier wat onwennig omdat ik helemaal geen onderwijsspecialist ben. Ik ben hier echter aanwezig omdat ook ik vader ben van een kind met autisme; daarom hebben een aantal mensen me de voorbije dagen en weken hierop aangesproken.

In september bestaat het GON 25 jaar. Dat zal ook worden gevierd. Ongeveer 5000 leerlingen worden begeleid via het GON-systeem. Sinds 5 of 6 jaar is gebleken dat het in één op drie gevallen gaat over kinderen met autisme. Het voorbije jaar is die doelgroep enorm toegenomen door een verbetering in de diagnose.

Enkele jaren geleden werd ervoor gekozen om kinderen met autisme te rangschikken onder type 7, namelijk kinderen met een auditieve stoornis. De verificateurs zeggen al enkele maanden dat in type 7 kinderen zitten met een matige stoornis en kinderen met een ernstige stoornis. De kinderen met autisme die onder de noemer 'matige stoornis' vallen, hebben recht op 2 uur gedurende 2 jaar. Degenen die onder de noemer 'ernstige stoornis' vallen, hebben recht op een continue begeleiding van 4 uur gedurende 6 jaar.

In het katholiek onderwijs valt ongeveer 35 procent van kinderen met autisme in de categorie

Van den Heuvel

‘ernstige stoornis’. In het gemeenschapsonderwijs is dat 75 percent. De verificateurs zeggen dat kinderen met een ernstige stoornis in het type 7, volgens de omzendbrief van 2003 een attest moeten voorleggen waaruit die ernstige gehoorstoornis blijkt. Uit het audiodiagram moet een gehoorsdaling van minstens 90 decibel blijken. Kinderen met autisme hebben dat natuurlijk niet.

Ik ben in het bezit van een aantal brieven waaruit blijkt dat de verificateurs van het ministerie van Onderwijs daar problemen mee hebben. Voor een deel is dat terecht. Een verificateur moet immers controleren of de omzendbrief wordt gevolgd. Het zou gepast zijn het administratief probleem op te lossen.

Binnen de administratie zouden drie voorstellen circuleren. Er zou een werkgroep zijn opgericht waarin de drie netcoördinatoren en een delegatie van de administratie zouden zetelen. Zij zouden die voorstellen hebben gelanceerd. In een ervan wordt eraan gedacht om elk kind met auti gedurende 6 jaar 2 uur begeleiding te verlenen. In een ander wordt hetzelfde voorgesteld, maar met een extra uur voor de omkadering, vorming, begeleiding, coördinatie en scholing van de GON-coördinatoren. Ten slotte is er ook het voorstel om het huidige systeem te behouden en de subsidiariteit te laten spelen. De GON-coördinator is dan ter plaatse en de school beslist of het kind in kwestie een ruime of minder ruime begeleiding nodig heeft.

Mijnheer de minister, klopt het dat die drie voorstellen bestaan? Ze zouden sinds maart circuleren. We zijn nu 3 maanden verder. De tijd is rijp voor een beslissing. Indien die voorstellen bestaan, welk draagt uw voorkeur weg?

Uit berekeningen zou blijken dat het eerste voorstel een kostenbesparing met zich meebrengt. Ik heb daarnet de verhoudingen gegeven. In dat voorstel zou het om een halvering gaan, waaruit een kleine kostenbesparing zou volgen. Het tweede voorstel, waar ook de netcoördinatoren voor pleiten, zou een – al bij al minimale – extra uitgave tot gevolg hebben, omdat de begeleiding tot 2 uur wordt beperkt. Er is wel een extraatje voor scholing en coördinatie.

Het gaat om 5.000 leerlingen, van wie een derde auti-kinderen zijn. Het is prachtig om die kinderen in het normale onderwijs te houden. Bovendien is er voor hen geen plaats in het buitengewoon onderwijs, onder andere omdat er weinig gepaste richtingen zijn. Ook de maatschappij wint hierbij, want deze kinderen die toch ook talenten hebben, komen hierdoor aan bod.

Er zijn ouders die komen vragen om erkenning en eigenlijk huilen van verdriet omdat er lange wachtlijsten zijn. Even interessant is echter te luisteren naar die ouders, waartoe ook ik behoor, die kunnen wenen van geluk omdat ze kunnen rekenen op een goede GON-begeleiding. Ze zien hun kinderen evolueren van het lelijke eendje in de klas tot een normale leerling, uiteraard met zijn beperkingen, maar ook met talenten die hij ten volle kan uitspelen.

Een GON-coördinator zei me gisteren dat ze al 5 jaar een scholier begeleidt die als tienjarige uit de psychiatrie kwam. Dankzij de GON-begeleiding en een goede omkadering is hij in het vijfde jaar van het secundair onderwijs uitgegroeid tot de beste leerling van de klas. Hij is volledig aanvaard. Dat is natuurlijk een succesverhaal dat niet voor iedereen van toepassing is, maar het is toch de moeite waard om de hele problematiek aan te pakken.

Mijnheer de minister, weet u of die drie voorstellen bestaan? Indien ja, voor welk voorstel opteert u dan?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, zoals mevrouw Helsen ook al heeft aangegeven, sluit de vraag over de leerlingen met een autismespectrumstoornis in het GON aan bij de vraag die de heer Martens enige tijd geleden heeft gesteld. De problematiek van autisme binnen het GON en de moeilijkheden met de bestaande criteria, met name het klasseren binnen type 7, zijn ons bekend. Ik ben ervan overtuigd dat er naar oplossingen moet worden gezocht. Type 7 zorgt voor een goede omkadering. Men doet om goed te doen, maar kiest niet voor de goede oplossing. Wat dat betreft, zitten we vast. Mijnheer Van den Heuvel, u voelt dat vanuit uw eigen ervaring ook zo aan.

Vandenbroucke

Ik ben er echter geen voorstander van om op zeer korte termijn binnen het GON een specifieke maatregel te nemen voor autismespectrumstoornis. Ik zou de thematiek van het GON als een geheel willen bekijken. Het GON past heel goed bij iets dat als idee wat nieuwer is en dat we nog niet in de praktijk brengen. Het gaat erom dat er een zorgcontinuüm tot stand moet worden gebracht dat loopt van de school voor buitengewoon onderwijs naar de gewone school. Daarin moeten allerlei gradaties en schakeringen van ondersteuning mogelijk worden gemaakt. In mijn beleidsnota heb ik verwezen naar de idee van een zorgcontinuüm en naar de plaats die het GON daarin kan hebben. Dat is wat nu op de agenda moet komen.

Het is niet echt nodig om proeftuinen van samenwerking tussen buitengewoon en gewoon onderwijs op te zetten. Op zich kan dat een interessante oefening zijn. Uit de praktijk met het GON weten we echter al voldoende om een oordeel te kunnen vellen over de mogelijkheden die het GON biedt, de problemen die er zijn en de mogelijke praktische oplossingen.

Vanaf 1 september 2006 wil ik een aantal knelpunten binnen het GON aanpakken. Er circuleren inderdaad een aantal voorstellen. Ik bekijk die zaak ook vanuit het oogpunt van het opstellen van de meerjarenbegroting. Ik geef toe dat dit een wat afgezaagd refrein wordt. Het blijft echter noodzakelijk. We moeten heel goed nadenken over wat we doen met onze beleidsmarge, ook die voor Onderwijs. Ik wens een inspanning te doen met betrekking tot het zorgcontinuüm. Ik wil maatregelen nemen over het GON binnen het meerjarenperspectief.

Mijnheer Van den Heuvel, ik ken het debat over de kost of de besparing. In alle eerlijkheid, ik ben daar nog niet uit. Ik heb aan mijn medewerkers gevraagd om die zaak verder uit te spitten. Het is verleidelijk om te zeggen dat het om een besparing gaat, omdat inderdaad steeds kan worden verwezen naar de enorme omkaderingskost in de scholen voor buitengewoon onderwijs. Dat is echter niet zo evident. Er is immers ook een sterke groeidynamiek, niet alleen in het buitengewoon onderwijs maar ook door de inclusiegedachte en het

GON. De mechanische redenering dat er wordt bespaard, klopt misschien niet als we uitgaan van een dynamisch oogpunt. We moeten dat van zeer nabij bekijken. Ik tracht aan de administratie een opdracht te geven waarbij ze een globaal plaatje maakt over de ontwikkeling van de behoeften voor het buitengewoon onderwijs, nagaat wat de reële behoeften zijn versus de feitelijke ontwikkeling van de populatie, wat een zorgcontinuüm daaraan kan doen, en welke budgettaire inspanningen er moeten worden geleverd. We zijn daar nog niet uit. Ik zal dan ook niet op uw concrete vraag antwoorden. Ik tracht wel de zaak in een stroomversnelling te brengen. We zullen een projectteam oprichten dat zal werken rond inclusie. Ik heb aan mijn medewerkers en de administratie gevraagd werk te maken van deze discussie.

Mevrouw Helsen, wat het anti-project betreft, weet u dat de zes projectscholen van het buitengewoon onderwijs in het schooljaar 2003-2004 gestart zijn met het oog op een deskundigheidsbevordering voor de eigen school en voor het personeel van andere scholen voor buitengewoon en gewoon onderwijs in een omschreven regio. De verschillende projectscholen werken daarvoor samen met één of meerdere partnerscholen, die ook al heel wat expertise hebben inzake autismespectrumstoornissen. Op die wijze wordt het draagvlak nog vergroot. De projecten lopen af op het einde van het schooljaar 2005-2006.

Aangezien de scholen momenteel midden in de uitvoeringsfase zitten, is het niet aangewezen nog nieuwe projectscholen toe te voegen. Eerst dienen de resultaten van de verschillende projecten beoordeeld te worden en moet worden nagegaan of er nog regio's zijn waar een vergelijkbaar initiatief moet worden opgezet. Het project is bedoeld als een impuls voor competentieverbetering inzake autisme en is in die zin niet bedoeld als recurrente maatregel.

Bij de afronding van dit project zullen er wel beleidsaanbevelingen volgen voor het werken met leerlingen met autismespectrumstoornissen. We kunnen daarbij conclusies trekken uit het project. Eventueel zijn die dan inpasbaar in maatregelen met een recurrent effect.

Het is niet zo eenvoudig een algemene stand van zaken te geven, omdat het ene project al wat sneller op gang is gekomen dan het andere. De projectscholen hebben elk in hun regio sensibi-

Vandenbroucke

liseringsdagen en introductiedagen rond autismespectrumstoornis georganiseerd voor de scholen en CLB's. Op basis van de betoonde interesse, de reële noden en de sterkte van het engagement, werden scholen geselecteerd voor een verdiepings-traject. Dat is in de scholen in uitvoering.

Momenteel loopt er een bevraging over de eerste ervaringen met deze werkwijze. In de verdiepingsfase gaan de projectscholen in de geselecteerde scholen, die met leerlingen met ASS worden geconfronteerd, samen met het schoolteam in op de verschillende aspecten van autisme in de school en in de klas, waar de school problemen ervaart.

Mevrouw Helsen, ik kan u wel in het algemeen zeggen waar we staan. Ik kan echter nog geen algemene conclusie, laat staan beleidsaanbevelingen formuleren.

De heer Koen Van den Heuvel: De verificateurs hebben opgemerkt dat het attest van ernstige stoornis niet volledig koosjer was. Hoe wordt dat voor het volgende schooljaar aangepakt? Zult u dat nog een jaar gedogen?

Minister Frank Vandenbroucke: Als ik per 1 september 2005 iets wil doen, moet ik niet alleen conceptueel klaar zijn, maar dan moet ik ook geld inschrijven in de begroting. Dit heeft dan een vermenigvuldigingsimpact op 2006. Dat is allemaal niet zo eenvoudig. Ik verwacht dat we nog even in deze diffuse situatie zullen blijven zitten. We moeten ietwat meer beredeneerd geld inschrijven voor 2006, met een vermenigvuldigingsfactor naar 2007.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de programmatie in het voltijds secundair onderwijs voor het schooljaar 2005-2006

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot de heer Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering,

Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de programmatie in het voltijds secundair onderwijs voor het schooljaar 2005-2006.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens: Mijnheer de minister, u weet onderhand wel dat scholen hun ambities elk jaar opnieuw definiëren. Ze dienen hun programmatieaanvraag in en de Vlaamse Onderwijsraad geeft er advies over.

Ik ben me ervan bewust dat we die aanvragen met een zeker scepticisme en voorzichtigheid moeten benaderen. Scholen houden immers rekening met hun positie op de markt. Ze moeten zich profileren. Vaak duidt de vraag toch op een realiteit en een dynamiek die leeft. De scholen proberen een antwoord te geven op nieuwe noden, onder meer op de vraag van de arbeidsmarkt. Daar mogen we niet ongevoelig voor zijn. U hebt immers Onderwijs en Werk als bevoegdheid.

Voor 2005-2006 waren er opnieuw heel wat aanvragen. De VLOR bracht een advies uit. Een dergelijk advies is altijd een evenwichtsoefening. Alle partners zitten daar rond de tafel. Ze ontzien elkaar, want ze willen elkaar niet in de wielen rijden. We moeten de vernis van het positieve advies krabben.

Er zijn dus positieve adviezen, maar het departement Onderwijs volgt die nauwelijks. Slechts 37 van de 150 aanvragen werden positief beantwoord. Dat is een zeer kleine minderheid.

De motivatie voor die negatieve beslissingen roept vragen op, want ze is niet altijd adequaat of geloofwaardig. Zo zou een bepaalde programmatieaanvraag geen toekomst hebben, terwijl de arbeidsmarkt erom gevraagd heeft.

Mijnheer de minister, wat is de algemene ratio achter de negatieve beslissingen? Als u dat uitlegt, kunt u alle mogelijke verdachtmakingen wegnemen. Ik wil echter geen enkele beschuldiging uiten. Kunt u werk maken van een goede motivering zodat dit soort opmerkingen achterwege blijft?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Martens, de sector denkt niet dat

Vandenbroucke

we achter de coulissen iets in elkaar geknutseld hebben. Dat is ook niet uw suggestie. De reactie is er dikwijls wel een van ontgoocheling, onbegrip en woede.

De beslissingen werden absoluut niet lichtzinnig genomen. Ik besef erg goed dat schoolteams zich soms reeds maanden inzetten, leerplanwerk leveren en publiciteit voeren. Sommige scholen schrijven zelfs reeds leerlingen in, ook al is dat voorbarig.

We hebben de onderwijswereld enigszins verrast door een zekere gestrengheid te hanteren. Die ontbrak in vorige jaren. Ik wil niet zeggen dat de overheid toen te laks was, maar ik heb bij het begin van deze legislatuur voor een ander standpunt gekozen.

De beslissingen worden genomen na advies, eerst van de VLOR, dan van de administratie en de onderwijsinspectie. Het staat de minister vrij het advies te volgen. We hebben er rekening mee gehouden, maar we hebben het advies niet altijd gevolgd. Ik kan u verzekeren dat we daarover een gedegen discussie voeren, onder meer met de administratie en met kabinetsmedewerkers.

Ik ga ervan uit dat de scholen ernstig voorbereidend werk leveren. Wel stel ik vast dat de spreiding en de programmatie van studierichtingen en studiegebieden vandaag niet altijd doelmatig zijn. In sommige regio's en scholengemeenschappen is het aanbod zuinig maar efficiënt geordend. Elders is dat nog niet het geval. De huidige procedure verhoogt jaarlijks de hoeveelheid studierichtingen en vergroot de ondoorzichtigheid, op Vlaams, maar ook op subregionaal niveau. Ook de geringe bezetting van veel studierichtingen is hieraan te wijten. Ik meen dat hier werk aan de winkel is. Een geringe bezetting is een uiting van ondoelmaticheid.

We hebben een bewarende gestrengheid aan de dag gelegd, om een aantal redenen. Ik heb dit nu voor het eerst meegemaakt. Na die ene keer vind ik dat de heersende procedure waarop de scholen de S-studierichtingen en de nieuwe studiegebieden en -richtingen kunnen programmeren, aan herziening toe is. De procedure reguleert het aanbod niet meer op afdoende wijze. We hebben de ambi-

tie om de regelgeving tegen de volgende beurt bij te sturen.

Het secundair onderwijs heeft als dubbel doel de persoonlijkheid van de leerlingen breed te vormen én maximaal effect te sorteren op het vlak van doorstroming naar vervolgonderwijs of naar de arbeidsmarkt. Hieraan wilden we bij de recente programmaties maximaal tegemoet komen. We wilden ons ervan verzekeren dat de toegang tot beroepen vanuit gevraagde nieuwe benamingen leerlingen absolute voorsprong gaf op mogelijke andere instromers.

Ik heb contact opgenomen met de VDAB, onder meer over de bejaardenanimatie. Daar kreeg ik heel andere informatie. Ik zeg niet dat de VDAB dé benchmark is, maar het is toch onze officiële instantie. Ik kon dan ook alleen maar besluiten dat we een probleem hebben met de procedure. Hoe moeten we daar nu mee omgaan? De arbeidsmarkt beweert dat ze bepaalde kwalificaties nodig heeft en de officiële instantie die zich met de arbeidsmarkt bezighoudt, beweert van niet. Bij gebrek aan procedure heb ik een negatieve beslissing genomen.

Er is meer aan de hand dan die procedure. We moeten ons bezinnen over het ruime thema van studiekeuzemogelijkheden in het secundair onderwijs. De discussie over programmering hangt samen met de problematiek van oriëntering en schoolloopbanen van leerlingen. Sommige bestaande studierichtingen zijn te smal, andere te vaag, nog andere niet meer relevant. Daarom willen we het aanbod van studierichtingen binnen bepaalde studiegebieden herbekijken, en hier en daar tot schrappingen overgaan, hoe moeilijk dat ook is.

Er waren veel vragen om sport-onderhoud in te richten. Ik heb daar negatief op gereageerd. We moeten ons beraden over de mate waarin studierichtingen weliswaar niet meteen tot grote tewerkstellingskansen leiden, maar de leerlingen wel de 'joy of learning' geven en hen zo motiveren om graag naar school te blijven gaan. Dat was het argument voor sport-onderhoud. De richting is niet zo arbeidsmarktgericht, maar kan jongeren wel in de school houden. Ik heb dat niet aanvaard. Ik heb begrip voor dat argument, maar ik wil daar langer over nadenken en dat grondig doorpraten. Ik wil in de komende maanden de

Vandenbroucke

tijd nemen om mij daarover te bezinnen. De vraag ging vooral uit van het gemeenschapsonderwijs. Ik heb aan de betrokkenen gezegd dat de deur zeker niet definitief gesloten is. Het louter in de school houden van leerlingen kan een argument zijn voor programmatie. Als we die keuze maken, moeten we dat echter wetens en willens doen. Samen met de onderwijsadministratie en -inspectie willen we deze thematiek voorbereiden, vervolgens een discussienota schrijven en overleggen met de sector. Dan pas kunnen we binnen de politieke meerderheid een consensus zoeken.

De ingediende bezwaren en opmerkingen van de respectieve inrichtende machten en koepels bevatten vaak elementen die wijzen op bedachtzaamheid en ernst bij het programmeren van studierichtingen. Per 1 september willen we echter het aantal nieuwe programmaties beperken, om zo de gesprekken niet nog moeilijker te maken. Ik blijf bij de beslissing van 22 april 2005: we zitten in een soort stand still, die de moeilijke discussie waar we voor staan voorafgaat.

U had het in uw geschreven tekst over rare gedachtecronkels, mijnheer Martens. Het komt wellicht vreemd over om negatief te beslissen over weloverdachte voorstellen. Ik ben me daarvan bewust. Toch geef ik er de voorkeur aan eerst het debat grondig te voeren en later eventueel sommige voorstellen terug op te vissen in een andere, meer overdachte procedure.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Ik kan uw redenering volgen. Het zou wellicht nuttig zijn om voor uzelf een gedragslijn te ontwikkelen, en het zou zinvol zijn daarover met alle betrokkenen van gedachten te wisselen. We worden hier allemaal vaak mee geconfronteerd.

Ik ben niet blind voor de ontsporingen. Ik heb al gezegd dat die te maken hebben met positionering, met competitie en met behoud van leerlingenaantallen. De scholen zoeken daarom niches. Soms worden nieuwe programmaties toegekend die dan erg succesvol zijn. Als reactie daarop worden ze in veel scholen georganiseerd, maar daardoor zijn ze dan na een tijd weer niet meer leefbaar.

Dierenzorg is daar een voorbeeld van. Eerst waren er slechts een of twee scholen waar men dierenzorg inrichtte. Iedereen zag het succes daarvan en organiseerde de richting dierenzorg, met als resultaat dat het helemaal geen succes meer is. Het is zeer moeilijk om dat op een goede manier aan te pakken. Een moment van bezinning is nuttig. We moeten een gedragscode definiëren en daarover praten.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik ben het daarmee eens, dit zou een goed forum zijn voor zo'n debat. We hebben hier de nodige ervaring in huis.

We zijn allemaal aangesproken over de dierenzorg, en ik zou er lang kunnen over praten. De situatie is pijnlijk, maar we moeten een lijn trekken. We zullen er nog over debatteren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.57 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

